

România la comisiunea de reparațiuni

Ungaria pretinde 4 miliarde coroane aur pentru rețeaua ferată din Ardeal

Urmând ca în fața comisiunii de reparațiuni să se stabilizeze în mod definitiv și contradictoriu valoarea bunurilor cedate de Ungaria, în conformitate cu tratatul de la Trianon, și care va fi trecut în debul statului român pe baza articolului 191 din acest tratat, Ministerul de externe a intervenit pe lângă departamentul comunicațiilor în sensul ca acesta din urmă să delege de urgență un funcționar superior care să completeze documentarea românească, spre a fi în măsură a răspunde unui chestionar stabilit de către comisiunea reparațiilor de la Paris.

Suntem în măsură a afirma că numai în ceea ce privește căile ferate cari au aparținut fostei monarhii Austro-ungare, azi în exploatarea statului român, Ungaria pretinde suma de 4 miliarde coroane aur.

Din cercetările și studiile făcute de forurile noastre competente, reiese că această sumă este mult exagerată, fiind departe de evaluarea reală a acestei rețele de cale ferată.

INFORMAȚIUNI

Automobilismul și viața omenească

„Life Extension Institute“ care după cum o indică numirea are de scop prelungirea vieții omenești, căutând factorii principali și mortalității a stabilit, în unul din recentele-i buletine, că accidente de automobilism din Statele-Unite sunt mult mai educatoare de moarte decât febra tifoidă și alcoolismul.

În anul 1921 cifra deceselor era următoarea:

Influență: 10.193; accidente de automobile: 10.168; febră tifoidă: 8.007; anghină pectorală: 8.031; ciroza de ficat: 6.598; alcoolismul: 1.611.

La fiecare 100 mii locuitori mortalitatea prin accidente de automobil a trecut de la 1 în 1900—1910 la 3,9 în 1911—1915, la 7,3 în 1916, la 10,4 în 1917—18, la 11,5 în 1921, la 12,5 în 1922 și la 14,9 în 1923 (14.412 morți).

Această mortalitate în urma accidentelor de automobil s'a ridicat mai cu seamă în California.

Arhimilionarul Ford care dă drumul zilnic din oficiile sale către automobile, e astăzi cel mai mare călător al globului: — un soi de general destinat să facă heratombes în rotație continuă.

„Life Extension Institute“ prevede totuși ziua când legea vor interzice fabricarea automobilelor de mare viteză pentru uzul sportiv.

Cum ne cunoaștem țara?

Elevul Panciu, de la școala superioară de comerț a expediat din Arad o telegramă la Alexandria. Cum di telegrafist expeditor nu știa că există și o Alexandria în județul Teleorman, a găsit de cuviată să îndrumeze telegrama elevului Panciu la Alexandria Egipt! Poate numitul elev nici azi n'ar fi știut că telegrama nu i-a ajuns la adresă dacă oficiul din Alexandria Egipt cu N. 2980/10 nu i-ar fi răspuns că „adresantul este necunoscut“. Bravo, domnule telegrafist; și la mai mare! Am vrea să cunoaștem și opinia dlui Bulzan dirigintele oficiului poștal Arad.

Reprezentanții teatrale românești în Arad

Luna viitoare Aradul se va bucura de reprezentările teatrale a unor turnee puțin obișnuite. Este vorba de două reprezentări ale teatrului „Regina Maria“ în zilele de 7 și 8 Februarie și de altele două ale teatrului Național din Craiova — cu concursul marelui Ioan Manolescu — în zilele de 28 Februarie și 1 Martie.

Piese ce se vor reprezenta, le vom anunța la timp.

Vor rămâne patru regionale c. f. r. în toată țara

Suntem informați că în conformitate cu noul proiect de autonomie c. f. r., vor rămâne în cuprinsul țării numai patru regionale și anume în orașele: București, Iași, Cluj și Arad.

Studiul medicinei

S'a ținut la ministerul instrucțiunii publice o consfățuire, sub președinția dlui d. C. Angelescu, la care au luat parte dl. G. Tătărescu, sub-secretar de stat la ministerul de interne, I. Valoari, secretarul general al ministerului instrucțiunii, prof. Minovici, directorul institutului medicolegal, Eiy Bercovici și dr. Fildermann, reprezentanții comunității evreiești și Dănulescu, președintele studenților în medicină.

Obiectul discuțiilor l-a format chestiunea cadrelor necesare pentru disecții studenților în medicină la facultățile din țară.

Reprezentanții comunității evreiești și-au dat obligația de a pune la dispoziție, până a data de 1 Februarie când vor începe disecțiile la facultăți, un număr cât mai mare de cadavre facultăților de medicină.

În cazul când această obligațiune nu va fi împlinită a rămas stabilit ca studenții evrei să se folosească la disecții de piese anatomice preparate.

Desființarea regionalei R. M. S. din Cluj

Cluj, 12. — Pe ziua de 1 Ianuarie direcțiunea regională R. M. S. din localitate a fost desființată, urmând ca să se lichideze toate chestiunile de restanță.

Legea băuturilor spirituoase

Ministerul de finanțe a adresat o circulară administratorilor financiari din țară cerând de urgență un tabelu asupra numărului de debite de băuturi alcoolice cari sunt astăzi.

Această cerere a fost formulată spre a servi ca documentare noului proiect de lege asupra reglementării vânzării băuturilor spirituoase, care după cum se afirma este pe deplin terminat și urmează a fi prezentat Camerei, imediat după întoarcerea dlui Vintilă Brătianu.

Convenția internațională de navigație

Prin „Monitorul Oficial“ a fost promulgată legea prin care guvernul este autorizat a ratifica și a face să se execute, cu rezervele formulate, aderarea României la Convențiunea, Statutul și Protocolul adițional asupra căilor navigabile de interes internațional, încheiate la Barcelona la 20 Aprilie 1921.

Transmiteri de bani între Rusia și România

Banca Românească primind mai multe ordine de plată prin unele bănci din Berlin din partea familiilor din Rusia, ale unora din refugiații ruși aflați pe teritoriul țării noastre, s'a adresat ministrului de finanțe, cerându-i avizul asupra unor astfel de operațiuni.

Ministerul de finanțe, sesizat și de cererea unora din familiile prizonierilor români deținuți încă pe teritoriul Rusiei sovietice, a socotit necesar să rezolve ambele laturi ale chestiunii, convocând în acest scop la direcția generală a contabilității din ministere pe câte un delegat al departamentelor internelor și externelor, cum și câte un delegat din partea Băncii naționale și a oficiului central de devaloare.

Scopul urmărit este acela de a se stabili modalitățile prin care se pot transmite prizonierilor români rămași în Rusia sumele de bani trimise de familiile lor din România, cum și modalitățile de plată în mâna refugiaților ruși din România, a sumelor de bani expediate din Rusia.

Delegații instituțiilor enumerate mai sus vor examina soluționarea acestei chestiuni.

O importantă descoperire arheologică în Bulgaria

SOFIA 13. — În regiunea Plevna s'au făcut niște descoperiri arheologice remarcabile. S'a găsit între altele o comoră compusă din 8 vase antice de aur care cântăresc în total 17 kilograme. Aceste vase erau desenate cu linii și cea mai mare parte din ele au ornamente orientale. Obiectele au fost trimise muzeului național din Sofia și sunt examinate de specialiști.

Delimitarea frontierei între România și Cehoslovacia

Cluj, 12. — În legătură cu lucrările de delimitare a frontierei între România și Cehoslovacia, comisiunea interalații se va întruni în Cluj în cursul săptămânii viitoare sub președinția lt.-colonelului Pellicelli, comisar al Italiei și președinte al comisiunii.

În vederea acestei întruniri delegațiunea română sub direcțiunea domnului general Constantin Dumitrescu a și sosit în Cluj.

Din partea Cehoslovaciei va veni probabil d. inginer șef de sectoare V. Roubk.

Indepărtarea sociului monumentului Mariei-Terezia din Pressburg

PRAGA, 12. — În urma propunerii politice din Pressburg, sociul monumentului Mariei Terezia va fi luat dela locul de pământ acum Petrele mai de preț vor fi vândute la licitație publică, iar caseta din lăuntrul acestui sociu, conținând 40 florini de aur și argint, va fi dată în păstrarea muzeului comunal. În locul acestui monument se va înălța bustul lui Masaryk sau al generalului Stefaňik. Statuia Mariei Terezia va fi așezată în palatul arh. ducelui Friedrich.

Suspendarea unui ziar maghiar iredentist

ORADEA-MARE. A fost suspendat ziarul maghiar „Nagyvaradi Friss Ujsag“ din localitate pentru că a scris un articol în care spunea că Cehoslovacia este un teritoriu ocupat provizoriu de cehoslovaci și care de fapt aparține Ungariei.

Tren direct Paris-Vladivostok

Un reprezentant al Societății de vagonete a sosit la Moscova pentru a trata cu autoritățile sovietice înființarea unui tren expres Paris-Vladivostok, via Riga.

Miscarea antigreacă din Bulgaria

ATENA, 13. — Agenția telegrafică grecească anunță că cu toate promisiunile oficiale ale Bulgariei că va lua măsuri, totuși miscarea antigreacă din Bulgaria continuă din nenorocire. La Sozopol au fost devastate mai multe pravali grecești. Scene și mai violente s'au petrecut lângă Burgas unde bulgarii au încercat să dea foc caselor grecești, producând panică în populație prin împușcături repetate. Autoritățile bulgare sunt cu totul inactice. Grecii vor să părăsească imediat Bulgaria și cer ca comisiunea mixtă să evalueze bunurile lor.

Amânarea întrevederii d-lor Duca și Nincici

BELORAD, 13. — Ziarul „Pravda“ anunță:

Intrevederea care trebuie să aibă loc, la 9 Ianuarie, la Timșoara între ministrul de externe jugoslav Nincici și ministrul de externe român Duca, a fost contramandată.

Conferința Micii Antante va avea loc la mijlocul lunii Martie la București.

Încășările Statului

Încășările statului au mers în ultimul timp din ce în ce mai bine.

Datele provizorii asupra încasărilor efectuate pe luna Decembrie 1924 arată că s'a trecut peste cifra de trei miliarde lei, realizându-se un excedent de un miliard numai în acea lună.

Ultima oră

Important consiliu de miniștri

BUCUREȘTI, 14. Eri seara a avut loc un consiliu de miniștri la locuința dlui ministru Constantinescu. Domnul Ministru de externe a comunicat ultimele informațiuni primite dela conferința din Paris. Dl. ministru a comunicat, că deși conferința s'a terminat deja, miniștrii de finanțe mai rămân câteva zile la Paris, ca să stabilească un acord referitor la chestiunile rămase încă nerezolvate. Sunt speranțe, că toate chestiunile în litigiu vor fi soluționate. Asupra propunerii domnului ministru de finanțe, prin care cere urcarea cvotei de participare la reparațiuni stabilită la Spaa, conferința nu s'a pronunțat. Consiliul a mai decis apoi, că va lansa o ordonanță, prin care se interzice jaranilor cari au fost impropietariți, ca să-și vândă pământul căpătat. Dl. ministru Angelescu a făcut cunoscut colegilor săi, că după deschiderea Parlamentului va veni cu un proiect de lege, prin care se va reintroduce examenul de bacalaureat, fiindcă din raporturile forurilor competente se poate stabili, cumcă dela ștergerea acestui examen final nivelul de studiu al elevilor de liceu a decăzut mult.

În jurul demisiunii dlui Hughes

MOSCOVA. (Rador). Demisiunea secretarului de stat de externe, Hughes este privită ca o mare învingere a senatorului Borrah. Demisiunea dlui Hughes înseamnă triumful principiilor senatorului Borrah în chestiunea rusească. În Moscova se sperază, că noul secretar de stat al exteriorului imediat după ocuparea postului său va începe tratativele cu Rusia în legătura cu reluarea tratativelor anglo rusești.

NEW-YORK. (Rador). Senatorul Borrah, președintele comisiunii externe a declarat că dorește recunoașterea Sovietelor și speră

x Regina sclavă. Seti fiul fara onului lui d dreptatia nu vrea să mai văză sclav, pentruce are conflict cu tatăl său, care pentru aceasta îl trimite în Q.șina între evrei. Mai înainte se cunună cu princesa U.eri. În drum la ea sine pe sclava răpăită Merapl. Logodnicul ei e jaluz și-l atacă cu soții săi evrei. Iar U.eri încă vrea să îndepărteze pe Seti de Merapi. Când Seti pentru simpatia s'a fată de evrei își pierdetronul. U.eri îl părăsește, iar Seti rămâne cu Merapi. Când egiptenii urmăresc pe evrei în marea Roșie, armata lor pierce în mare. Egiptenii trec prin cele 10 plăzi și cred că M. rapi e cauza, o judecă la moarte prin rug, i să Seti sosește în m. m. tul ultim și o scapă de rug nu însă de moarte, și i venind vestea, că și faraonul a murit în mare, egiptenii îl proclamă pe Seti de faron și acum Merapi moare de bucuria cea mare. La Apollo în 15, 16, 17.

x La Urania în 15, 16, 17 Serată de Comedie.

că noul secretar de stat va începe neîntârziat tratativele în direcțiunea aceasta. Plecarea dlui Hughes înseamnă și înlocuirea a mai multor miniștri. Coolidge sa decis, ca locul miniștrilor plecați îl va completa cu persoane din partidul său, voinđ astfel să asigure înțelegerea politică.

Călătoria A. S. R. Principelui Carol

ROMA (Rador). Mussolini s'a întâlnit azi cu Principele Moștenitor al României, care a trecut azi prin gara Romei.

Conferința dela Paris

PARIS. (Rador). Înțelegerea din marile puteri aliate a fost comunicată eri statelor interesante spre luare la cunoștință și pentru eventualele observațiuni, ce doresc să le facă. Din știrile sosite dela Paris se poate constata, că toate chestiunile litigioase au fost soluționate.

Noul președinte al Camerii franceze

PARIS. (Rador). De președinte al Camerii a fost ales deputatul Baillave cu 313 voturi. Opoziția s'a obținut dela votare. Cu această ocazie a fost de față pentru prima dată dela însănașire și președintele consiliului dl Herriot.

America și noua revoluție chineză

NEW YORK (Rador). Trei vase de războiu au primit ordine ca să plece imediat pe apele Chinei în legătură cu noua revoluție chineză. Ministrul marinei a dat ordine ca mai multe vase să stea gata de plecare.

Cronica politică externă

Lucrările Conferinței financiare din Paris

Rezervele Puterilor cu „intereșe limitate“

Paris, 12. (Rador) — Ziarul „Matin“ semnalează că marele ruteni neputând acorda micilor state o sporire a procentului din plățile germane, le oferă drept compensație o pă-sură pe timp mai lung a rambursării sumelor pe care ele le au în aiat mai mult. Statele mici însă au formulat rezerve față de această propunere.

Fixarea cotelor și repartizarea veniturilor ocupațiunii

Leafield, 12. — În cazul când experții vor termina redactarea pe capitole aranjamentului atins între reprezentanții aliați în convorbirile lor neoficiale, atunci conferința va examina raportul în sesiună plenară Marti, hotărând asupra tuturor chestiunilor prezintate. Se crede că propunerile prezintate în raport vor fi în întregime adoptate regulându-se cu această ocazie și chestiunile privitoare la cota parte ce urmează să fie alocată țărilor interesate din despăgubirile Germaniei efectuate prin planul Dawes, precum și chestiunea modului de a dispune de veniturile încasate în timpul ocupațiunii franco-belgiene în Ruhr.

Cercurile londoneze își exprimă satisfacția de progresul realizat în conferință și de perspectivele succesului ei. Se crede că dl Churchill va fi joi îndărăt la Londra, când va prezinta Consiliului spre aprobare hotăririle luate în conferința din Paris.

Partea cuvenită Statelor-Unite

Leafield, 13. — Din Washington se anunță că guvernul Statelor Unite a acceptat acordul atins în Paris de reprezentanții Americii și miniștrii de finanțe aliați cu privire la cota parte ce urmează să fie alocată din anuitățile plătite de Germania conform planului Dawes.

Correspondentul Agenției Reuter din Paris arată că America cere aproape 50 milioane lire sterline ca cheltuială făcută cu armata de ocupație. Această sumă urmează să fie plătită în anuități de 2.750.000 lire sterline-anual, cu drept de prioritate, din încasăările provenite din despăgubirile germane. Cota parte a Americii din despăgubiri este fixată la 2 jum. la sută din totalul anual al plăților de despăgubiri; se prevede însă că în anii când încasăările, potrivit planului Dawes vor da sume mai mari, partea Americii să nu treacă de 2.500.000 lire sterline.

Prin acest aranjament Statele-Unite sunt despăgubite concomitent cu plățile efectuate de Germania, pe câtă vreme în proiectul original se prevedea pentru Statele-Unite o sumă fixă de aproximativ 70 milioane lire sterline.

Experții italieni, francezi, englezi și belgieni au lucrat noaptea trecută până la ziua fixând exact totalul sumei primite de Belgia în virtutea priorității sale.

Dinineață întrevederile particulare au reînțepit între unii miniștri ai finanțelor aliați, miniștrii De Ștefani, Churchill, Clementel, Thunis s'au întrunit la ministerul de finanțe examinând diferite chestiuni la ordinea de zi ale conferinței.

Organizarea opoziției din Italia

Partidele de opoziție din Italia, cu excepția liberalilor și a clericalilor, cari, deși au hotărât să nu mai sprijine guvernul, se țin încă rezervați de blocul opoziționist, continuând tratativele pentru a hotărî atitudinea comună în viitoarele alegeri.

Nu s'a hotărât încă în ce mod vor proceda în alegeri, ei nu vor opune guvernului decât câte un singur candidat în fiecare colegiu electoral.

Convenția dintre Japonia și Sovietele

Sovietele au făcut mari concesii Japoniei

Leafield 13. — Se dă ca iminentă încheierea conferinței japono-sovietice. Se crede că mâine va fi semnat acordul, care se prezintă în genere ca o victorie a japonezilor asupra sovietelor. Chestiunile, cari prezintă cele mai mari dificultăți ca: chestiunea Ni-

colaevsk și aceia privitoare la insula Saghalin au fost rezolvate în favoarea Japoniei. Atitudinea conciliatorie adoptată de delegații sovietici se crede că se datorește în mare parte atitudinii ostile a Europei apusene față de Rusia sovietică,

Economice.

Infintarea unei societăți românești pentru procurarea avioanelor militare. — Participarea „Reșiței” și „Astrei” Arad

Problema apărării naționale preocupă în prezent foarte de aproape oficialitatea noastră. Suntem chiar informați, că una din prin ipalele mișcări ale reprezentanților României aflați azi la Paris este și aceea de a vedea, instruit noi ne putem asigura un sprijin de ordin tehnic și financiar din partea aliaților în vederea organizării noastre militare și a înzestrării armatei cu tot utilajul de război cerut de necesitățile de azi.

Deocamdată însă e bine să subliniem unul din rezultatele realizate până acum în această direcție. E vorba de măsurile luate de guvern pentru asigurarea țării din punct de vedere al apărării aeriene, prin infintarea unei mari societăți naționale, cu însușirea de a procura armatei avioanele de care are nevoie.

Noua societate va lua ființă în curând, intru-ât toate lucrările pregătitoare s'au încheiat cu deplin succes. Guvernul a angajat încă de mult timp în acest scop cu marea casă „Armstrong Sidely” din Londra, cum și reprezentanții marilor noastre întreprinderi metalurgice: „Reșița” și „Astra”.

Din surse autorizată aflăm că acordul cu marea întreprindere londoneză și cu cele două întreprinderi metalurgice din țară a fost încheiat.

Condițiile de participare a capitalului străin și a celui român sunt acelea prevăzute în legea no. 16 comercial-zare, adică: 40 la sută capital străin și 60 la sută capital românesc.

Casa „Armstrong”, cum și „Reșița” și „Astra” vor participa atât cu aport în bani cât și în mașini, material, etc. iar aportul statului va consta numai în terenul necesar instalațiilor și întregii exploatare.

Tot statul își ia angajamentul față de societate de a-i asigura comenzi de avioane pe un termen de 10 ani, pentru că societatea să fie garantată în existența ei, dat fiind faptul, că obiectul ei este limitat la procurarea pieselor și avioanelor militare.

Societatea nu se va înființa în baza legii comercializării, ci în baza unei legi speciale, care va fi depusă în parlament chiar în cursul acestei sesiuni.

Pentru însemnările de primăvară

Centrala cooperativelor sesizată de lipsa în unele județe a cerealelor necesare însemnărilor de primăvară (grâu arnăut, orz, ovăz și porumb), a luat măsura de a organiza aprovizionarea acestor regiuni.

În acest scop prin unitățile cooperative din regiunile unde recolta anului trecut a fost îmbelșugată, face cumpărări de grâu pentru sămânță, și transportându-le în regiunile lipsite le va distribui prin unitățile cooperative de producție și consum și federațiile lor, producătorilor lipsiți.

Pentru creditul necesar acestei operațiuni centrala cooperativelor a și făcut demersurile necesare pe lângă Banca Națională și ministerul finanțelor.

Inlesniri pentru Cooperative

Ministerul de industrie a făcut cunoscut Centralii cooperativelor sătești, că tuturor cooperativelor, cari se ocupă cu operațiunile de cereale, atât cele de producție cât și cele de consum nu li se cere să aibă înscrise firme pentru comerțul de cereale.

Partidele de cereale încheiate de aceste cooperative prin delegații lor nu trebuiesc să treacă obligatoriu prin oboarele de cereale, mai ales că nu aparțin aceleiași comune unde funcționează oboarul.

Prin sus zisă dispoziție se recunoaște dreptul cooperativelor de producție și consum de a aduna cerealele membrilor și conștientilor din regiunea unde lucrează potrivit statutelor, fără ca pentru acestea, cooperativele să aibă nevoie de firme, înregistrate și fără ca operațiile de cumpărare să se facă în oboarele de cereale.

Nouile angajamente dintre cultivatorii de sfeclă și fabricile de zahăr

Comisiunea instituită de ministerul de industrie și comerț pentru stabilirea noilor condițiuni contractuale ce urmează se reguleze raporturilor dintre fabricile de zahăr și cultivatorii de sfeclă în vederea recoltei pentru anul în curs, și-a încheiat lucrările urmând a și depune raportul în mâna dîmstru Tancr. d Constantinescu.

Este pentru întâia oară, când condițiile angajamentelor dintre cultivatorii de sfeclă și fabricanților de zahăr sunt fixate sub auspiciile statului, ne mai lasându-se ca până acum interesele micilor cultivatori la discreția consorțiului de fabricanți.

O statistică a biroului internațional al muncii

PARIS, 13. (Rador). — Biroul internațional al muncii din Geneva a publicat o statistică arătând că în raport cu populația masculină totală din diferite țări, Franța ocupă primul loc în ce privește numărul mobilizaților din marele războiu, cu un procent de 40.8 la sută față de Germania cu 39.6 la sută și Austria 34.6 la sută. În raport cu populația masculină activă, excedând copii și bătrânii incapabili de-a purta armele. Franța a mobilizat 59.4 la sută.

Privitor la totalul oamenilor uciși și dispăruți. Franța ocupă primul loc cu 10.6 la sută față de Germania cu 9.8 la sută. Anglia a avut numai 5.1 la sută, iar Statele-Unite 0.2 la sută adică 1000 de francezi uciși sau dispăruți pentru doi americani. În ce privește mutilații de război Franța ocupă de asemenea primul loc cu 11.2 la sută în raport cu populația masculină activă față de Germania cu 7.8 la sută.

Exportul Angliei

LEAFIELD, 13. — Statistica comercială publicată de Camera de comerț arată pe luna Decembrie cât și pe întregul an 1924 evidențiază progresul industriei britanice.

Astfel pe anul 1924 exportul se totalizează la 795 milioane lire sterline, adică 28 milioane mai mult decât în 1923 și 76 milioane mai mult decât în 1922.

Importul se cifrează la 1280 milioane lire sterline sau 174 milioane mai mult decât în 1923 și 277 milioane mai mult decât în 1922.

Pe luna Decembrie exportul s'a ridicat la 69 milioane prezentând un spor de peste 1 milion față de luna Noemvrie și 5 milioane în comparație cu luna Decembrie 1923.

Importul pe luna Decembrie se urcă la 131 și jumătate milioane adică cu aproape 13 milioane mai mult decât în luna Noemvrie și 22 milioane față de luna Decembrie 1923.

Comparând exportul pe întregul an 1924 cu acel din anul precedent se observă că exportul pentru materiile prime și articolele nefabricate a scăzut cu 24 milioane lire sterline, iar exportul cărbunelui și mai mult.

Pe de altă parte exportul articolelor fabricate sau semi-fabricate a sporit cu 28 milioane, mai cu seamă în ceea ce privește bumbacul, ața și articolele de manufactură.

Cronica școlară

Dior Invățătorii

Este aproape vândută

„Geografia județului Arad”, de E. A. Ch.

Ce zice critica?

Este de laudat în acest manual, mai cu seamă, împărțirea excelentă și textul clar și bine aranjat, ca și acomodarea textului la dezvoltarea spirituală a elevilor. Cartea este bazată în toate pe noul plan de studiu. La „Observări” ne serveste cu îndrumări regulamentare. Hărțile, figurile numeroase și chi-purile o fac de tot practică. Se recomandă introducerea acestui manual în interesul școlii române. (Se capătă la Librăria Diecesană din Arad. Prețul Lei 11).

Devizele și valuta.

Rador, 14 Ianuarie.

Zürich: Deschiderea: Închiderea:

Berlin:	123436	—	123437
Amsterdam:	2091250	—	209
New-York:	51850	—	51925
Londra:	247150	—	2471
Paris:	27700	—	2770
Milano:	2155	—	2157
Praga:	1555	—	1555

Budapesta:	7175	—	7175
Belgrad:	840	—	840
Bucuresti:	265	—	265
Varna:	100	—	100
Vienna:	7285	—	7285

Bucuresti Inchiiderea: Paris 10.46 Londr. 929, Berlin —, Newyork 193.75, Italia 818, Elveția 37.50 Vienna 27.25, Praga 585, Bud- psta — Valute: Napoleon 730, Marca de aur 44.50, leva

133, lira otomană 105, font sterling 925, fra francez 10.75, franc elvetian 38.—, lira iliană 820, drachma 325, diuar 300, dol 191 50, corona austriacă 28 50, corona maghiară 26 50, scrol 575. Marca pola 35 50

Cetiți și răspândiți Tribuna Nouă

EXTRAS

din Catalogul editurii „Cartea Românească”

Comenzile se fac la „Cartea Românească” București, Bul. Academiei No. 3. Costul se trimite prin mandat postal, adăogând 2 Lei pentru recomandat.

Anghel D.: Poezii. O adevărată operă de pietate literară s'a îndeplinit dându-se la lumină, strânse laolaltă mărgăritarele poetice ale delicatului scriitor D. Anghel. Sunt în acest volum adevărate frumuseți de acelea, ce nu pot fi întâlnite decât în opera marilor poeți ai omenirii. Lei 28.—

Alexandru V.: Poezii. Poeziile hardului dela Mircești, scrise dela 1842 până la moartea sa, sunt strânse laolaltă în această carte. Ca limbă și idei sănătoase poeziile lui Alexandru au darul de a ne oțeli sufletele și de a ne mări dragostea de țară. Lei 30.—

Alexandru V.: Teatru Vol. I. Cel ce și-a pus tot sufletul pentru întărirea teatrului la noi a fost Alexandru care a scris anume, în acest scop, comedile și scenetele comice, din care amintim: Mama Anghelușu, Kera Nastasia, Șoldan, etc., atâtea comedioare ce înveșlesc pe toți și sunt cele mai potrivite pentru Teatrele populare. Celelalte volume vor apare succesiv. Lei 35.—

Alexandru Gr.: Versuri și proză. Aceasta este singura carte în care sunt reunite poeziile și proza celui ce a evocat cu atâta putere frumusețile trecutului nostru. Aci se găsește vestita „Umbra lui Mircea la Cozia”, aci „Răsăritul lunii la Drăgășani”, „Mormitele”, etc., cum și fabulele poetului; iar, la sfârșit, o fermecătoare pelerinare prin cele mai frumoase Mănăstiri din țară. Ed. nouă. Lei 30.—

Brătescu-Voinești Al. I.: În lumea dreptății. Întăiul volum de adevărate perle literare, eșite din pana măiastră a marelui nostru, scriitor. Aci dăm peste schițele și nucele sale cele dintăiu, adevărate comori de artă și de simțire: În lumea dreptății, Paul, Două surori Microbul, Sămbata, Magheranul, Pană Trăsnea Sfântul. Lei 15.—

Brătescu-Voinești Al. I.: Intunerici și lumină. Al doilea volum de nucele și schițe, datorite acestui maestru al prozei noastre, se bucură de aceeași mare trecere printre cititori.

Amintim, pe lângă întâia bucată, următoarele frumuseți: Scrisorile lui Mișu Gerescu, Blana lui Isaia, Călătorului îi șade bine cu drumul, Privighetoarea, Neculăiță Mincună, etc. Lei 15.—

Băgulescu G. Căp.: Zile de energie. Amintiri. Printre puținele cărți bune, inspirate până acum de războiul nostru național, trebuie pusă și aceasta a căpitanului Băgulescu care ne face să trăim aceeași viața de neazuri și primejdii, durată în tranșee de ceie s'au jertfit pentru țară. Lei 6.50

Coșbuc Gheorghe: Căntece de vitejie. În această carte sunt strânse într'un manunchiu poeziile de un vajnie eroism în care „Poetul țărânelor” a cântat isprăvile vitejești ale celor ce și-au vărsat sângele pentru țară la 1877—78. Lei 20.—

Coșbuc Gheorghe: Fire de tort. Acesta este titlul întâiului șireag de torturări, întâiul manunchiu de poezii al poeziei care, dela Eminescu încoace, a atins cele mai înalte culmi ale desăvârșirii poetice. Lei 35

Coșbuc Gheorghe: Povestea unei caroane de oțel. O operă în proză a marelui poet, închinată spre slavirea „Marelui Căpitan” care a purtat steagurile țării ia isbândă, împreună cu norodul acesta de țărani, cari pleacă în bătălie chiuind și cântând ca la nuntă. Lei 20.—

Coșbuc Gheorghe: Ziarul unui Pierde vară. Un alt șireag de nestemate, de o măestrle ajunsă la cea din urmă desăvârșire, cu care a dăruit literatura românească marile poet. Lei 20.—

Coșbuc Gheorghe: Balade și idile. Întăiul volum de poezii cu care marile noastre Coșbuc și-a făcut debutul în literatură, fermecând pe toți prin puterea de simțire și prin perfecțiunea fără de seamă a tuturor veritabilelor nestemate din acest volum. Lei 25.—

Coșbuc Gheorghe: Războiul nostru pentru neatarnare. O altă operă în proză datorită lui Coșbuc și în care marile scriitor istorisește pe sart într'un graiu avântat, cele mai mișcătoare episoade din Războiul dela 1877—78. Lei 20.—

Creangă I.: Opere complete. Într'una din cărțile cele mai prețuite și mai gurate de cititori — cartea de povești a marelui prozator Ion Creangă.

Limba neaoș românească, presărată cu mulțime de expresii luate din gura păpărilor, în care sunt asternute operele acestui viguros scriitor graiul curat popular al tuturor poveștilor lui, cum și hazul cu care oțeluite, le face deopotrivă de dragi tuturor. Lei 30-imp

Cazaban Al.: Păcatul Sfinției Saltor. Iată încă unul din cele mai atrăgătoare manunchiuri de nucele ale marelui nostru humorist Cazaban în toate stările aceluia cuceritoare putere de observație și aceluia notă muncăliță ce pune stăpânire pe cititor de îndată ce prinde să citească vre'o pagină de ori unde, din aceste cărți. Lei 28.—

Căliman N. Dr.: Cum să ne apărăm sănătatea. Iată o carte menită să aducă cele mai mari foloase ori cui îi cade în șapă, prin sfaturile bune date anume de un mănăstiriu de observare și boale ce amenință sănătatea. Lei 6.—

Dulfu P.: Gruia lui Novac. Este povestirea faptelor vitejești ale unuia din cei mai dragi eroi ai poporului nostru, Gruia lui Novac, cum îl știe tot norodul.

Scriitorul povestește cu un avânt din ce în ce crescând și într'o limbă curat românească, prinsă în haina unui vers curgător, minunate isprăvi vitejești ale lui Novac. Lei 30-imp

Dulfu P.: Isprăvile lui Păcată. Întăiul operă cu care popularul scriitor a dăruit literatura noastră și în care ne prezintă Păcală, eroul popular al glumelor, ele căruia posed ne fac să rădem cu lacrimi. Această carte a fost premiată de Academia Română. Lei 20.—

Dulfu P.: Dumnezeu și oamenii. Într'una caldă tălmăcire a Sfinției Scripturi pe înțelesul tuturor, înfăptuită de marelui scriitor pogăritărilor scriitor care ne înfățișează întregă viață a Mântuitorului lumii, povestind versuri curgătoare și de o rară limpezime de geniu, trecerea pe pământ a lui Ișus Christos. Lei 20.—

Tipografia „Aradul”

aranjată cu cele mai moderne mașini de tipar și cele mai moderne litere pentru pregătirea tuturor lucrărilor aparținătoare acestei branșe, precum: reviste literare, anuare școlare, invitări de cununie, botez, petreceri, bilete de vizită, etc. etc.

Tipografia Aradul S. P. A. ARAD, Bul. Reg. Maria 12. (În curte la dreapta).